

Complexnummer: 515458

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

-

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

515459, 515460, 515461, 515462

Woonplaats

Terborg

Gemeente

Oude IJsselstreek

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdoject

Silvoldseweg 17, 7061 DK te Terborg

Complexomschrijving

Complexomschrijving

Grote vrijstaande VILLA met KOETSHUIS in een ruime tuin met enkele OUDE BOMEN, PRIEEL, PAARDENSTAL ANNEX KIPPENHOK, TUINMUUR en voormalige ISRAELITISCHE BEGRAAFPLAATS in de tuin. Het pand is in 1852 gebouwd op de plaats van een oudere voorganger, waarvan naar verluidt de kelder nog rest. Opdrachtgevers waren de echtelieden Leonard Hendrik Willem Losecaat Vermeer en Geertruida Maria Bosboom de Wildt. Hun nazaten zijn nog steeds eigenaar van het pand. Losecaat was kantonrechter in Terborg. Vanaf juni 1906 tot mei 1917 is het Pension of Herstellingsoord Rozenhof van de dames Gezina H. van Wijhe en haar dochter Theodora H. Dop in het pand gevestigd geweest.

Hoewel niet met zekerheid vast te stellen, gaat de geschiedenis van de begraafplaats mogelijk terug tot tenminste 1723. Wanneer de landmeter Johann Ludwig Eck in 1723 een opmeting maakt van de Wischse bezittingen en de percelen van een naam voorziet, wordt het perceel waarop zich nu de begraafplaats bevindt, 'Judenberg' genoemd. De benaming 'berg' duidt op de ligging van de begraafplaats op een stuifduin. Opmerkelijk is dat de begraafplaats ligt op grondgebied dat nooit in eigendom is geweest bij de Joodse gemeenschap.

De 'berg' waarop de begraafplaats is gelegen, maakt onderdeel uit van de tuin en ligt binnen de omheining van de tuin. In de aanleg van de tuin is er dan ook rekening mee gehouden.

Complexwaardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een gaaf bewaard gebleven complex van een 19de eeuwse villa met bijgebouwen. Er is sprake van een ensemblewerking als onderdeel van de bebouwing langs dit gedeelte van de Silvoldseweg, waarbinnen het pand behoort tot de omstreeks 1900 gangbare herenhuisen, welke samen met de oudere en latere typen en stijlen goed de ontwikkeling van de bouw van villa's weergeven.
- Van stedenbouwkundige waarde door de situering aan de Silvoldseweg. De weg bezit in dit gedeelte nog enkele in vrij gave staat bewaard gebleven historische huizen, die een aantrekkelijk en waardevol straatbeeld vormen.
- Van cultuurhistorische waarde als herkenbaar element uit een maatschappelijke ontwikkeling. Het pand is gebouwd als huisvesting voor de nieuwe en kapitaalkrachtige stedelijke elite, die zich bij voorkeur vestigde langs de uitgangswegen aan de rand van de stad. Het pand is gebouwd op een kavel dat een historie heeft die terug gaat tot tenminste de vroege 18de eeuw en waarop zich een voormalige Israëlitische begraafplaats bevindt.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 515459

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 maart 2000
Kadaster deel/nr 82891/131

Woonplaats* Terborg
Gemeente* Oude IJsselstreek
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Terborg
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Wisch
Sectie* B
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 3164

Omschrijving**

Inleiding

Grote vrijstaande VILLA met KOETSHUIS in neoclassicistische stijl in ruime tuin met enkele OUDE BOMEN, gedeeltelijk omsloten door een TUINMUUR. Het pand is in 1852 gebouwd op de plaats van een oudere voorganger, waarvan naar verluidt de kelder nog rest. Opdrachtgevers waren de echtelieden L.H.W. Losecaat Vermeer en G.M. Bosboom de Wildt. Hun nazaten zijn nog steeds eigenaar van het pand. Het koesthuis is in 1906 verhoogd.

Omschrijving

Het geheel gepleisterde pand is opgetrokken op rechthoekige grondslag en telt twee bouwlagen onder een met gesmoorde Muldenpannen gedekt afgeplat schilddak. Tegen de linkerzijde van het huis staat een voormalig koesthuis.

De symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL bevat in het midden de entree, bestaande uit een dubbele paneeldeur met glaspanelen achter een gedecoreerd gietijzeren deurrooster en een bovenlicht met levensboom. De entree is gevat in een zandstenen omlijsting met centralis-motief. Boven de entree bevindt zich een balkon met smeedijzeren balustrade, toegankelijk via een 4-ruits stolpdeur met gedeeld bovenlicht. De toegang is gevat in een omlijsting. Links en rechts heeft de gevel een brede risaliet met op de begane grond twee 8-ruits en op de verdieping twee 6-ruits Empirevensters. De vensters op de begane grond bevatten een gedecoreerde luikkast, de luiken zijn niet meer aanwezig. De risalieten eindigen in aangekapte schilddaken. De twee voorschilden hebben elk een dakkapel met wangen en een driehoekige beëindiging en 2-ruits stolpramen. De gevel heeft een waterlijst ter hoogte van de lekdorpels van de vensters op de verdieping en wordt afgesloten met een hoofdgestel, waarachter een bakgoot.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De voorgevel van het koetshuis bevat in het midden op de begane grond een brede toegang met dubbele houten deuren. De verdieping heeft boven een cordonlijst twee T-vensters.

De LINKER ZIJGEVEL heeft op de begane grond geheel links een 8-ruits Empirevenster en in het midden onder twee kleine enkelruits vensters en daarboven een 2-ruits stolpvenster. De verdieping heeft links van het midden een 6-ruits Empirevenster en rechts daarvan een zeer klein enkelruits venster.

Tegen de linker zijgevel van het koetshuis staat een lage aanbouw onder een lessenaarsdak, die gedeeltelijk is ingebouwd in het talud van een stuifduin.

De symmetrisch ingedeelde ACHTERGEVEL bevat in het midden een stolpdeur met glaspanelen en een bovenlicht met levensboom. Rechts van de deur heeft de gevel een hardstenen zogenaamde eerste steen met inscriptie '1852' en 'L:H:W:Losecaat Vermeer / en / M:G:Bosboom de Wildt'. De steen is verder versierd met takjes. Ter weerszijden van de deur bevinden zich twee 8-ruits Empirevensters. De verdieping heeft vijf 6-ruits Empirevensters. De gevel wordt afgesloten met een hoofdgstel waarachter een bakgoot. Het dakschild heeft twee dakkapellen met wangen en een driehoekige beëindiging en 2-ruits stolpramen.

De achtergevel van het koetshuis bevat op de begane grond drie halfronde stalramen, waarvan de twee linker naar onderen zijn verlengd. De verdieping heeft boven een cordonlijst drie vensters, van oorsprong 6-ruits Empirevensters. Bij de twee rechter vensters is de roede uit het bovenlicht verwijderd.

De RECHTER ZIJGEVEL bevat links op de begane grond een loggia. De zijwanden hebben een gecementeerde borstwering met daarboven een pui bestaande uit drie 6-ruits glaspanelen met halfrond afgesloten bovenlichten tussen geornamenteerde stijlen. De loggia wordt afgesloten met een zware kroonlijst. Boven de loggia bevindt zich een balkon, toegankelijk via een deur met 2-ruits bovenlicht. Rechts heeft de gevel op de begane grond een 8-ruits en op de verdieping een 6-ruits Empirevenster met persiennes. De persiennes op de begane grond hebben onderin een afzonderlijk te openen gedeelte. De gevel wordt afgesloten met een hoofdgstel waarachter een bakgoot.

Het INTERIEUR is nagenoeg intact en bevat onder meer een kelder met platte kruisgewelven, een vrijwel oorspronkelijke keuken met onder meer terrazzo aanrechtblad, diverse stookplaatsen met houten of marmeren mantels, luiken voor de ramen en stucplafonds met geornamenteerde middenornamenten. Eén van de kamers boven het koetshuis bevat een behang beplakt met een zeldzame collectie laat 19de en vroeg 20ste eeuwse plaatjes uit tijdschriften en dergelijke.

De tuin wordt gedeeltelijk omsloten door een oorspronkelijke tuinmuur afgedekt met een ezelsrug. Er is een toegang geflankeerd door kolommen met een natuurstenen afdekking. Van de bomen kan genoemd worden een bruine beuk, die is geënt op een groen beuk. De tuin bevat onder meer een siertuin en een moestuin.

Waardering

Villa met voormalig koetshuis en tuinmuur uit 1852 in neoclassicistische stijl.

- Van architectuurhistorische waarde als goed en gaaf bewaard voorbeeld van een grote villa met ornamentiek beïnvloedt door het neoclassicisme. Het pand valt op door hoogwaardige esthetische kwaliteiten, zoals de rijke ornamentiek. Karakteristiek zijn onder meer de onderdelen in het interieur. Er is sprake van een ensemblewerking als onderdeel van de bebouwing langs dit gedeelte van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Silvoldseweg, waarbinnen het pand behoort tot de omstreeks 1900 gangbare herenhuizen, welke samen met de oudere en latere typen en stijlen goed de ontwikkeling van de bouw van villa's weergeven.

- Van stedenbouwkundige waarde door de situering aan de Silvoldseweg. De weg bezit in dit gedeelte nog enkele in vrij gave staat bewaard gebleven historische huizen, die een aantrekkelijk en waardevol straatbeeld vormen.

- Van cultuurhistorische waarde als herkenbaar element uit een maatschappelijke ontwikkeling. Het pand is gebouwd als huisvesting voor de nieuwe en kapitaalkrachtige elite, die zich bij voorkeur vestigde op ruime kavels langs de uitgangswegen aan de rand van de stad.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinmuur
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Boomgroep
Woningen en woningbouwcomplexen	Woonhuis(K)	Woonhuis

Monumentnummer*: 515460

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 maart 2000
Kadaster deel/nr	82890/200

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Terborg	Oude IJsselstreek	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Terborg	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Wisch	B			3164

*Omschrijving***

Inleiding

Priël in de tuin achter de villa.

Omschrijving

Een zeszijdig houten priël onder een met zink bekleed vlak tentdak met piron op de top. De wanden bestaan uit rabatdelen tussen stijlen. Het voorvlak heeft een 12-ruits stolpdeur, de twee zijvlakken ter weerszijden elk een 12-ruits stolpraam. Boven de bovendorpels is een doorgaande waterlijst aangebracht. Een goot ontbreekt.

Waardering

- Van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een eenvoudig priël bij een 19de eeuwse villa. Er is sprake van een ensemblewerking als onderdeel van de tuinaanleg rondom de villa met tuinmuur, koetshuis en paardenstal annex kippenhok.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Priël

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 515461

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 maart 2000
Kadaster deel/nr 82891/11

Woonplaats* Terborg
Gemeente* Oude IJsselstreek
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Terborg
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Wisch
Sectie* B
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 3164

Omschrijving**

Inleiding

Paardenstal annex kippenhok in de tuin achter de villa.

Omschrijving

Een in baksteen opgetrokken paardenstal op rechthoekige grondslag onder een met gesmoorde Hollandse pannen gedekt schilddak. Tegen de rechter zijgevel bevindt zich een kippenhok onder een vlak lessenaarsdak gedekt met rode Muldenpannen. Het hok bestaat uit vier muurdammen met daartussen, los van de grond gehouden, drie kippenhokken.

Waardering

- Van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een eenvoudige paardenstal annex kippenhok bij een 19de eeuwse villa. Er is sprake van een ensemblewerking als onderdeel van de tuinaanleg rondom de villa met tuinmuur, koetshuis en prieel.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Kippenren
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Paardestal(M)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 515462

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 maart 2000
Kadaster deel/nr	82891/26

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Terborg	Oude IJsselstreek	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Terborg	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Wisch	B			3164

*Omschrijving***

Inleiding

Voormalige ISRAELITISCHE BEGRAAFPLAATS, gelegen in de tuin - binnen de omheining - van het pand Silvoldseweg 17 te Terborg.

Hoewel niet met zekerheid vast te stellen, gaat de geschiedenis van deze begraafplaats mogelijk terug tot tenminste 1723. Wanneer de landmeter Johann Ludwig Eck in 1723 een opmeting maakt van de Wischse bezittingen en de percelen van een naam voorziet, wordt het perceel waarop zich nu de begraafplaats bevindt, 'Judenberg' genoemd. De benaming 'berg' duidt op de ligging van de begraafplaats op een stuifduin. Opmerkelijk is dat de begraafplaats ligt op grondgebied dat nooit in eigendom is geweest bij de Joodse gemeenschap. Over de relatie tussen de begraafplaats en de bouw van de villa in de directe nabijheid van de begraafplaats is helaas niets bekend.

De grafstenen dateren merendeels uit de negentiende eeuw.

Omschrijving

De begraafplaats is gelegen op een hoger gelegen plateau ten noordwesten van de villa. Het plateau wordt van de tuin afgescheiden door een wal. De exacte begrenzing van de begraafplaats is niet aan te geven door het ontbreken van een oorspronkelijke omheining.

De grafstenen zijn gericht naar het zuiden op een viertal na, die gericht zijn naar het oosten. De stenen zijn deels vervaardigd in hardsteen, deels in gecementeerde baksteen (16, 19 en 28), één in zandsteen (15) en er is één grafgedenkteken vervaardigd van gietijzer (11). De hardstenen grafstenen verkeren in een redelijk tot goede staat, de bakstenen grafstenen zijn afgebroken en het afgebroken gedeelte ontbreekt. Het gietijzeren grafgedenkteken verkeert in matige conditie. Van de zandstenen grafsteen is de 'huid'

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

grotendeels afgeschilferd, waardoor tevens de inscriptie vrijwel is verdwenen. Het graf nr. 6 is voorzien geweest van een omheining door middel van twee kleine paaltjes recht tegenover de steen en kettingen tussen de paaltjes onderling en tussen de steen en de paaltjes. Hetzelfde geldt voor de vijf graven van de familie Straus (21 t/m 25) die gezamenlijk waren voorzien van één omheining met tegenover de stenen vijf paaltjes. Op grond van de leesbare Nederlandse opschriften dateert op dit moment het oudste graf uit 1864 (14), het jongste uit 1932 (21).

Waardering

Voormalige Israëlitische begraafplaats uit tenminste de eerste kwart van de 18de eeuw met thans hoofdzakelijk 19de eeuwse graven. Een begrenzing is door het ontbreken van een omheining niet aan te geven.

- De voormalige Israëlitische begraafplaats heeft cultuurhistorische waarde vanwege het plaatselijk, regionaal en landelijk historisch gegeven dat zij de herinnering aan de, grotendeels in de Tweede Wereldoorlog weggevaagde, Joodse gemeenschap in Nederland en in Terborg in het bijzonder in ere houdt. Zij heeft tevens waarde vanwege haar voormalige bestemming, welke verbonden is met een religieuze ontwikkeling in Terborg.

- De begraafplaats heeft cultuurhistorische - en ensemblewaarde vanwege haar - unieke - ligging in een privétuin bij een villa, een gegeven dat in de tuinaanleg is terug te vinden.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Begraafplaats